

26.6.2020

Pormestari

Valtiovarainministeriö
Jokinen Minna-Marja
PL 28 (Snellmaninkatu 1 A)
00023 VALTIONEUVOSTO

74 §**Lausunto valtiovarainministeriölle valtioneuvoston asetuksesta valtionavustuksesta sairaanhoitopiireille koronaviruspandemiasta aiheutuvien kustannusten ja alijäämän kompensointiin**

HEL 2020-007979 T 00 01 06

(VN/13869/2020)

Päätös

Pormestari päätti antaa valtiovarainministeriölle seuraavan lausunnon valtioneuvoston asetuksesta valtionavustuksesta sairaanhoitopiireille koronaviruspandemiasta aiheutuvien kustannusten ja alijäämän kompensointiin:

Helsingin kaupunki pitää suoraa avustusta sairaanhoitopiirille kannatettavana, mutta sen 200 miljoonan euron tasoa suhteessa sairaanhoitopiirien alijäämäarvioihin alimitoitettuna. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin vuoden 2020 alijäämäarvio on noin 190 miljoonaa euroa.

Koronaviruspandemian painopiste on ollut Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) alueella, jonka vuoksi tehohoitovuorokausien ja sairaalahoitoa vaativien potilaiden määrä, sairastuneiden kokonaismäärä, epidemian kesto ja varautumisen tarve ovat olleet huomattavasti muuta maata suuremmat. Lisäksi näytteitä on otettu enemmän kuin muualla maassa. Sairaanhoitopiirin alueella on todettu kesäkuun puolivälin tilanteessa yli 70 prosenttia kaikista maan koronatartunnoista. Tehohoitajaksojen ja tehohoitopäivien osuus on myös yli 70 prosenttia koko maan luvuista. Korkean sairastavuuden ja varautumisen vuoksi on jouduttu ottamaan käyttöön uutta osastokapasiteettia. Valmiuden kasvattamisen ja varautumisen toimenpiteet sekä koronan hoitokustannukset ovat HUS:n alueella olleet Suomen mittakaavassa omaa luokkaansa ja niistä johtuvat lisämenot merkittävät.

HUS alueen asukasmäärän osuus on 30,5 prosenttia sairaanhoitopiirien asukkaista, joka on huomattavasti pienempi kuin sairastuneiden ja diagnosoitujen tapausten osuus sairaanhoitopiirin alueella, joten asu-

26.6.2020

Pormestari

kasmäärä suhteessa jaettuna HUS:n tuki jäisi alhaiseksi suhteessa syntyneisiin lisäkustannuksiin. Sairaanhoidopiirien jäsenkuntien asukasmäärä jakoperusteena on sinänsä perusteltu, koska varautumista on jouduttu tekemään ja kiireetöntä toimintaa supistamaan kaikissa sairaanhoidopiireissä.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan asetusluonnosta tulisi muokata niin, että sinne otetaan lisää muuttujia, joissa huomioidaan sairastavuus sekä valmiuden ja varautumisen nosto suhteessa sairastuneisiin ja asukasmääriin. Vaihtoehtoisesti tehohoitovuorokausien osuutta tulisi jakoperusteissa korottaa kahteen viidesosaan, jotta se kohdentuu esitettyä voimakkaammin pääepidemia-alueen korkeampiin toteutuneisiin kustannuksiin sekä ylimääräisen valmiuden ja varautumisen ylläpitoon, joka jatkuu loppuvuoden ja ensi vuoteen. Asukasmäärän osuutta jakoperusteena tulisi laskea kolmeen viidesosaan.

Koronapotilaiden hoidosta johtuneet kustannukset ovat jakautuneet sairaanhoidopiirien jäsenkuntien välillä eri tavoin. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoidopiirin alueella pääosa sairastuneista on ollut helsinkiläisiä. Mikäli valtion avustuksessa korvataan vain valmiudesta, varautumisesta ja kiireettömän hoidon siirtymisestä aiheutuvia kustannuksia asukasmäärän suhteessa, joutuvat sairaanhoidopiirien jäsenkunnat erilaiseen asemaan koronapotilaiden hoidosta aiheutuneiden kustannusten suhteen. Niiden jäsenkuntien maksuosuudet nousevat, joilla on ollut enemmän koronapotilaita hoidossa. Tämän vuoksi tukea tulee kohdistaa koronapotilaiden hoitoon ja tämä osuus tuesta jäsenkunnille potilasmäärien suhteessa.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoidopiirin vuoden 2020 alijäämäärä ei sisällä kiireettömän hoidon jonojen puron kustannuksia eikä ylimääräisen valmiuden ja varautumisen ylläpitämistä, joiden kustannukset jatkuvat myös vuonna 2021. Helsingissä varautuminen tarkoittaa sairaalakiinteistön varaamista ja varustamista koronapotilaiden hoidolle, jotta voidaan vastata erikoissairaanhoidon palveluiden kiireettömän hoidon jonojen purkutarpeeseen ja patoutuneen kysynnän kasvuun.

Valtionavustus kattaa vain osan koko maan sairaanhoidopiirien alijäämistä, joten jäljelle jäävien alijäämien kattaminen jää jäsenkuntien tehtäväksi, koska erikoissairaanhoidon toiminnan mittava karsiminen ei ole realistinen vaihtoehto alijäämien kattamiseksi. Kuntien taloustilanne on huono ja kuntatalouden tukipaketista huolimatta kunnat kantavat merkittävän osan muista koronasta aiheutuneista kustannuksista. Erikoissairaanhoidon kiireettömän hoidon siirtyminen lisää jäsenkuntien maksuosuutta tänä vuonna ja tulevina vuosina, koska osa hoidosta joudutaan toteuttamaan ylitöinä ja ostopalveluina. Koronaepidemian kustannuksista osa heijastuu vielä vuodesta 2021 eteenpäin. Koronaepide-

26.6.2020

Pormestari

mian kustannusten kompensoinnin sairaanhoitopiireille tulisi tänä ja tulevina vuosina vastata todellisia kustannuksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 Asetusluonnos valtionavustuksesta sairaanhoitopiireille koronaviruspandemiasta aiheutuvien kustannusten ja alijäämän kompensointiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 26.6.2020 ja asianosaista koskeva päätös on lähetetty 26.6.2020.

Pormestari

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566